

Boże Narodzenie

Wielu Polaków mówi, że Boże Narodzenie jest ich ulubionym świętem. Obchodzimy je 25 (dwudziestego piątego) i 26 (dwudziestego szóstego) grudnia. **Upamiętnia** ono narodziny Jezusa Chrystusa w **stajence** w Betlejem. Przygotowania do Bożego Narodzenia zwykle zaczynają się wcześniej – sprzątamy mieszkania i domy, kupujemy prezenty oraz ubieramy **choinkę**, czyli **iglaste** drzewko, na którym wieszamy między innymi **bombki**, girlandy, **włosy anielskie** i **serduszka**. Niektórzy **własnoręcznie wykonują** choinkowe **ozdoby** i dekorują nimi drzewko.

Niezwykle ważnym wydarzeniem świąt Bożego Narodzenia jest Wigilia – **uroczysta** kolacja, która ma miejsce 24 (dwudziestego czwartego) grudnia. Na wigilijnym stole tradycyjnie powinno pojawić się 12 (dwanaście) **potraw** upamiętniających 12 (dwunastu) apostołów, czyli uczniów Jezusa. Mimo że od jakiegoś czasu wigilijne potrawy nie muszą już być **postne**, zgodnie z polską tradycją w wielu rodzinach nadal nie je się wtedy mięsa. Zwykle jemy ryby, takie jak **karp** czy **śledź**, oraz inne dania, na przykład kapustę z grzybami, pierogi, **barszcz z uszkami** czy **łazanki**. Pod obrusem, czyli specjalną tkaniną, którą kładziemy na stole, powinno znajdować się siano (czyli sucha trawa). Jest to symbol **żłóbka**. Na stole zostawiamy też jedno puste **nakrycie** dla **niespodziewanego** gościa. Mówi się, że kiedy w dzień Wigilii na niebie pojawia się pierwsza gwiazdka, jest to znak, że można **zasiąść do stołu**.

Jedną z najciekawszych polskich tradycji związanych z wieczorem wigilijnym jest dzielenie się **opłatkiem** i składanie sobie życzeń. W niektórych rodzinach **przetrwały** też takie zwyczaje jak czytanie fragmentu **Pisma Świętego** albo wspólne śpiewanie kolęd, czyli piosenek religijnych, które opowiadają o **przyjściu na świat** Jezusa. Jedną z najpopularniejszych kolęd jest *Cicha noc*. Dwudziestego czwartego grudnia przychodzi również **święty Mikołaj**, który przynosi dzieciom i dorosłym prezenty. Oczywiście nie dosłownie – członkowie rodziny wcześniej kupują sobie prezenty, chowają je pod choinką i rozpakowują tego samego lub następnego dnia.

Po kolacji wigilijnej niektórzy **wybierają się** do kościoła na pasterkę. Pasterka to msza odprawiana o północy, a w niektórych **parafiach** także we wcześniejszych godzinach. Następnego dnia, czyli dwudziestego piątego grudnia, jest Boże Narodzenie. Dwudziesty szósty grudnia, drugi dzień świąt, to dzień świętego Szczepana, pierwszego **męczennika** za wiarę chrześcijańską. Te dwa dni spędzamy przeważnie w **gronie rodzinnym**, odpoczywając i dużo jedząc.

W ostatnich latach coraz popularniejsze jest spędzanie świąt poza domem, na przykład w górach, a niektóre biura podróży oferują klientom egzotyczne wyjazdy, co jeszcze kilkanaście lat temu było **ekstrawagancją**. Czasy się jednak zmieniają i kto wie, być może kiedyś niektóre tradycje **odejdą do lamusa**, ale na razie można powiedzieć, że Polacy są dość mocno **przywiązani do** bożonarodzeniowych zwyczajów i je **pielęgnują**, nawet jeżeli nie dla wszystkich to święto ma jednakowe znaczenie w **wymiarze religijnym**. Kiedy Boże Narodzenie się kończy, dorośli wracają do swoich obowiązków zawodowych, a dzieci i studenci wciąż mają wolne. Jeżeli uda wam się być w Polsce w tym **nastrojowym** okresie, możecie obejrzeć szopki, czyli makiety przedstawiające miejsce narodzin Jezusa. Są one wystawiane w kościołach albo na miejskich placach. Czasem są to prawdziwe **dzieła sztuki**. Szczególnie znana jest szopka krakowska. Pamiętajcie, że w niektórych regionach Polski, na przykład w Wielkopolsce, prezenty przynosi nie święty Mikołaj, a Gwiazdor, a na wigilijnych stołach na wschodzie naszego kraju pojawia się potrawa zwaną kutią, robiona z **pszenicy**, **bakalii** oraz innych składników.

Czy w waszych krajach również obchodzi się Boże Narodzenie? A może macie inne, równie piękne i ważne święta? Korzystając z okazji, życzymy wam Wesołych Świąt i wszystkiego najlepszego w Nowym Roku. Niech Nowy Rok będzie pełen radości, miłości i szczęścia. Życzymy Wam także sukcesów w nauce języka polskiego! Do usłyszenia!

Słownictwo:

wielu (+ rodzaj męskoosobowy) – dużo

upamiętniać / upamiętnić – przypominać o ważnym wydarzeniu z przeszłości

stajenka – mała stajnia, czyli pomieszczenie dla koni

choinka – drzewo, jeden z symboli Bożego Narodzenia w Polsce albo Nowego Roku w innych krajach

iglasty – taki, który ma igły, ang. **coniferous**

bombka – okrągła i delikatna ozdoba na choinkę, np. ze szkła, może mieć różne kolory i wzory

włosa anielska – rodzaj ozdoby na choinkę, ang. **tinsel**

serduszko – małe serce

własnoręcznie – samodzielnie, własnymi rękami

wykonywać / wykonać – robić, stworzyć

ozdoba – dekoracja, coś, co upiększa, czyni ładniejszym

uroczysty – ważny, o dużym znaczeniu

potrawa – danie, jedzenie

postny – związany z postem, czyli czasem, kiedy ze względów religijnych nie jemy niektórych produktów, np. mięsa

karp – rodzaj ryby, ang. **carp**

śledź – rodzaj ryby, ang. **herring**

barszcz z uszkami – barszcz to zupa z buraków, a uszka to niewielkie pierogi podobne do uszu

łazanki – rodzaj wigilijnego dania, zwykle z dodatkiem kapusty lub grzybów

nakrycie – tutaj: talerz, łyżka, widelec i nóż przygotowane przed posiłkiem

niespodziewany – nieoczekiwany

żłóbek – mały żłób, który oznacza miejsce, gdzie znajduje się jedzenie dla zwierząt takich jak krowa czy osioł; według Biblii mały Jezus leżał po narodzinach w żłóbku; ang. **manger**

zasiadać / zasiąść do stołu – usiąść przy stole, żeby zacząć jeść

opłatek – bardzo cienki płatek chleba, zwykle biały, którym dzielimy się z najbliższymi podczas Wigilii, składając sobie życzenia

przetrwąć – tutaj: być ciągle aktualnym

Pismo Święte – Biblia, święta księga chrześcijan

przyjście na świat – narodziny

święty Mikołaj – brodaty mężczyzna w czerwonym kostiumie, który przynosi prezenty z okazji Bożego Narodzenia

wybierać się / wybrać się – iść, jechać dokądś

parafia – obszar z grupą wiernych, którym opiekuje się jeden ksiądz lub grupa księży, ang. **parish**

męczennik – ktoś, kto umarł w imię swojej wiary, ang. **martyr**

grono rodzinne – rodzina

ekstrawagancja – coś niezwykłego, nietypowego, oryginalnego

odchodzić / odejść do lamusa – być przestarzałym, nie być dłużej popularnym

przywiązany do + D. – taki, któremu na czymś zależy, ciężko mu bez tego żyć

pielęgnować – tutaj: ciągle coś robić, bo nam na tym zależy, dosłownie możemy pielęgnować chorego człowieka lub kwiaty, to znaczy opiekować się, otaczać opieką

w wymiarze religijnym – jeśli chodzi o religię

nastrojowy – taki, który tworzy szczególny nastrój, atmosferę

dzieło sztuki – coś, co zrobił artysta i jest na wysokim poziomie

pszenica – rodzaj zboża, ang. **wheat**

bakalie – suszone owoce, np. śliwki i morele, oraz orzechy

choinka

święty Mikołaj

żłóbek

bombka

Ćwiczenia

1 Proszę wybrać właściwą odpowiedź – a, b lub c.

1. W naszej rodzinie to najmłodsze dzieci ..... choinkę.
a) sprzątają
b) układają
c) ubierają
2. Obrus leży na .....
a) choince
b) stajence
c) stole
3. Zgodnie z tradycją na wigilijnym stole powinno znajdować się ..... potraw.
a) dwanaście
b) trzynaście
c) jedenaście
4. W Wigilię ..... się opłatkami.
a) dzielimy się
b) jemy
c) składamy
5. Bardzo lubię ten moment, kiedy ..... życzenia.
a) składamy
b) kładziemy
c) dajemy

2 Proszę uzupełnić zdania właściwymi formami podanych wyrazów.

1. Idziecie z nami na (pasterka) ..... ?
2. Przy (stół) ..... zgromadziła się cała rodzina.
3. Podczas (post) ..... nie jemy mięsa.
4. Co kupimy rodzicom na (prezent) ..... ?
5. Staramy się pielęgnować (tradycja) ..... .
6. Uwielbiam kapustę z (grzyby) ..... !
7. Na (niebo) ..... pojawiła się już pierwsza gwiazdka.
8. Prezenty leżały pod (choinka) ..... .
9. Podczas (święta) ..... spędzamy czas z rodziną.
10. Życzę pani dużo (zdrowie) ..... !

Boże Narodzenie

Odpowiedzi do ćwiczeń

1 1. c, 2. c, 3. a, 4. a, 5. a

2 1. pasterkę (biernik), 2. stole (miejscownik), 3. postu (dopełniacz), 4. prezent (biernik), 5. tradycję (biernik),
6. grzybami (narzędnik), 7. niebie (miejscownik), 8. choinką (narzędnik), 9. świąt (dopełniacz), 10. zdrowia (dopełniacz)